Máme byť zelenší, ale stále nevieme, ako na to

Poľnohospodári dodnes nepoznajú presné podmienky, ako hospodáriť v súlade s novou Spoločnou poľnohospodárskou politikou EÚ, ktorá vstúpila do platnosti 1. januára tohto roku. Ako majú poľnohospodári siať novú úrodu, pestovať ekologickejšie, zmenšovať veľké lány polí, ale aj štandardne hospodáriť na pôde, keď nepoznajú presný návod z dielne Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, ako na to?

Zo strany ministerstva pôdohospodárstva absentujú dôležité usmernenia v podstate ku všetkým typom podpôr, ktoré môžu naši poľnohospodári poberať v rámci agrodotácií. Aby mohli naši pestovatelia žiadať o dotácie, ktoré fungujú naprieč celou úniou, potrebujú tieto usmernenia poznať. Neznalosť týchto usmernení môže viezť k tomu, že naši poľnohospodári nebudú postupovať pri zakladaní novej úrody, pri starostlivosti o pôdu, chove zvierat správne a môžu byť následne sankcionovaní. Chaotická príprava zo strany rezortného ministerstva môže znížiť konkurencieschopnosť našich poľnohospodárov.

Informovať o usmerneniach ku všetkým nariadeniam vlády SR pritom malo ministerstvo pôdohospodárstva ešte v minulom roku, keď naši pestovatelia siali novú, teda tohtoročnú úrodu.

„Od polovice júla minulého roku upozorňujeme, že naši poľnohospodári potrebujú vedieť, ktoré plodiny a na ktorých pozemkoch môžu pestovať. Je tu jar a poľnohospodárske práce na poliach sa už začali, no s informáciami sme prakticky tam, kde sme boli pred pár mesiacmi. Kvôli absencii potrebných údajov zakladali naši poľnohospodári novú úrodu s rizikom, že v tomto roku nebudú dodržiavať podmienky žiadateľa o priame platby, a tak o dotácie prídu,“ opisuje nezvládnutú prípravu zo strany rezortného ministerstva predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Emil Macho.

Na chýbajúce odpovede upozorňujeme ministerstvo pôdohospodárstva prakticky na dennej báze, no bez výsledku. V priebehu posledných týždňov sme vďaka dotazom našich členov z regiónov pripravili

celkovo 80 otázok, ktoré môžu napomôcť pri príprave usmernení. Súčasťou toho boli aj príklady pozemkov, na ktorých nie je jasné, ako a kde má poľnohospodár umiestniť biopásy, ktoré majú napomôcť pri ozeleňovaní našej krajiny. *„Ako máme byť zelenší, keď nevieme, ako? Dodnes nemáme k dispozícii finálne verzie usmernení, ani detailné odpovede na naše otázky. Nie je možné, aby si poľnohospodár vedel odpovedať na tieto otázky sám, keď na ne nedokáže odpovedať ani samotné ministerstvo,“* vysvetľuje výkonný podpredseda SPPK Andrej Gajdoš.

Od mája roku 2021 tiež upozorňujeme na neriešený problém s tzv. vrstvou svahovitosti, na základe ktorej majú žiadatelia nejakým spôsobom deklarovať a pestovať plodiny. Mapa svahovitosti v aplikácii GSAA, podľa ktorej sa poľnohospodári riadia, mala byť opravená a pripravená do konca minulého roku. Táto mapa však naďalej obsahuje závažné chyby, a preto podľa našich informácií nebola do dnešného dňa ani zverejnená. Poľnohospodár však túto mapu potrebuje už dnes pre zakreslenie pozemkov a pre založenie úrody. Ministerstvu pôdohospodárstva pritom ponúkame pomoc pri riešení týchto problémov pri každodennej komunikácii.

Rezortné ministerstvo a všetky inštitúcie, ktoré spadajú pod jeho pôsobnosť, má v týchto dňoch finišovať s prípravou novej kampane. Podávanie žiadostí o priame podpory sa má začať v polovici apríla. My sa dnes však vraciame k základným pojmom, ktoré navodzujú atmosféru nepripravenosti pravidiel a celého systému. Žiadame preto Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, aby urýchlene dopracovalo potrebné usmernenia a opravilo mapu svahovitosti, aby naši poľnohospodári zbytočne neprichádzali o financie, na ktoré majú nárok.